

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

9 september 2025

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Huisvestingswet: huisvesting vergunninghouders - Beoordeling 1 juli 2025

Advies

1. Vast te stellen de bijgevoegde brieven aan de colleges van de gemeenten;
2. Vast te stellen de bijgevoegde afschriftbrieven aan de gemeenteraden van de gemeenten;
3. Vast te stellen de GS-brief aan PS inzake het besluit over de huisvesting van statushouders per 1 juli 2025;
4. Te bepalen dat het voornemen tot indeplaatsstelling wordt bekend gemaakt in het Gemeenteblad;
5. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het oordeel huisvesting van statushouders.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder:

- Om in de toezichtsbrief aan de gemeente Den Haag toe te voegen dat er uitstel is gegeven tot 1 oktober;
- Om in de brief aan PS de zin waarin excuses worden gemaakt te vervangen door op te nemen dat we voortdurend in gesprek zijn met gemeenten over mogelijke oplossingen en daarom nu pas PS informeren.

Bijlagen

1. GS-brief aan PS – oordeel huisvesting statushouders 1 juli 2025
2. Publicatietekst gemeenteblad – trede 4 gemeenten
3. Vereisten Huisvestingsplan voor Vergunninghouders, bijlage bij de brieven van het oordeel 1 juli 2025
4. Toezichtbrief trede 4 - Albrandswaard
5. Afschriftbrief trede 4 - Albrandswaard
6. Toezichtbrief trede 4 – Den Haag
7. Afschriftbrief trede 4 – Den Haag
8. Toezichtbrief trede 4 – Dordrecht
9. Afschriftbrief trede 4 - Dordrecht
10. Toezichtbrief trede 4 – Gorinchem
11. Afschriftbrief trede 4 - Gorinchem
12. Toezichtbrief trede 4 – Hoeksche Waard
13. Afschriftbrief trede 4 – Hoeksche Waard
14. Toezichtbrief trede 4 – Krimpenerwaard
15. Afschriftbrief trede 4 - Krimpenerwaard
16. Toezichtbrief trede 4 – Lansingerland
17. Afschriftbrief trede 4 - Lansingerland
18. Toezichtbrief trede 4 – Leiden

19. Afschriftbrief trede 4 - Leiden
20. Toezichtbrief trede 4 – Leidschendam-Voorburg
21. Afschriftbrief trede 4 – Leidschendam-Voorburg
22. Toezichtbrief trede 4 – Molenlanden
23. Afschriftbrief trede 4 - Molenlanden
24. Toezichtbrief trede 4 – Noordwijk
25. Afschriftbrief trede 4 - Noordwijk
26. Toezichtbrief trede 4 – Oegstgeest
27. Afschriftbrief trede 4 - Oegstgeest
28. Toezichtbrief trede 4 – Pijnacker-Nootdorp
29. Afschriftbrief trede 4 – Pijnacker-Nootdorp
30. Toezichtbrief trede 4 – Vlaardingen
31. Afschriftbrief trede 4 - Vlaardingen
32. Toezichtbrief trede 4 – Voorne aan Zee
33. Afschriftbrief trede 4 – Voorne aan Zee
34. Toezichtbrief trede 4 – Waddinxveen
35. Afschriftbrief trede 4 - Waddinxveen
36. Toezichtbrief trede 4 – Zwijndrecht
37. Afschriftbrief trede 4 - Zwijndrecht
38. Huisvestingsplannen voor Vergunninghouders – Leiden
39. Huisvestingsplannen voor Vergunninghouders – Oegstgeest
40. Huisvestingsplannen voor Vergunninghouders – Pijnacker-Nootdorp

Toelichting voor het College

De provincie heeft op grond van artikel 28 van de Huisvestingswet de taak toezicht te houden op gemeenten inzake de huisvesting van vergunninghouders. Dit maakt onderdeel uit van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT). In het Aanvullend beleidskader huisvesting vergunninghouders 2020 (PZH-2020-733012016) is vastgelegd hoe de interventieladder wordt toegepast bij de beoordeling van gemeenten op basis van hun realisatie per peildatum. In het Aanvullend beleidskader is vastgelegd hoe de interventieladder wordt toegepast bij de beoordeling van gemeenten op basis van hun realisatie per peildatum.

Trede 0 t/m 2b worden ambtelijk vastgesteld. Vanaf trede 3 is sprake van bestuurlijke betrokkenheid, waarbij plaatsing in trede 4 het expliciete gevolg is van onvoldoende structurele voortgang. De huidige besluitvorming betreft het oordeel per 1 juli 2025 voor de gemeenten die op trede 4 van interventieladder zijn geplaatst; Juridische vooraankondiging indeplaatsstelling. Het besluit over het oordeel 1 juli 2025 is uitgesteld tot september, vanwege zwaarte van het onderwerp en om een zorgvuldige afweging te waarborgen.

De toezichthoudende taak van de provincie is vastgelegd in de Wet revitalisering generiek toezicht (Wrgt), terwijl de taakstelling zelf voortkomt uit artikel 28 van de Huisvestingswet. Het Aanvullend beleidskader huisvesting vergunninghouders (2020) operationaliseert de wijze waarop de provincie deze taken uitvoert. De provincie treedt op als toezichthouder en is gehouden tot het nemen van formele stappen wanneer gemeenten structureel tekortschieten in hun verplichtingen. Plaatsing op trede 4 is een zwaarwegend signaal aan het gemeentebestuur dat verdere bestuurlijke stappen – inclusief een mogelijk besluit tot indeplaatsstelling – onvermijdelijk zijn bij uitblijven van resultaat.

Het voorliggende besluit betreft de plaatsing van twee categorieën gemeenten op trede 4 van de interventieladder, op basis van het oordeel per 1 juli 2025:

1. Gemeenten die zich reeds op trede 4 bevinden per 1 januari 2025:

Deze gemeenten zijn per 1 januari 2025 al formeel geplaatst op trede 4 vanwege het structureel niet realiseren van de taakstelling. Het voorstel ziet toe op de voortzetting van hun positie op trede 4 en het verzoek om een HvV ter concretisering van het maatwerktraject. Dit gaat om Den Haag, Leiden, Oegstgeest en Pijnacker-Nootdorp.

2. Gemeenten die per 1 juli 2025 worden geplaatst op trede 4:

Voor deze gemeenten geldt dat zij opnieuw onvoldoende voortgang hebben geboekt in de realisatie van de taakstelling. Op basis van het besluit van 1 juli 2025 is verdere opschaling noodzakelijk, wat aanleiding vormt voor formele plaatsing op trede 4. Dit gaat om Albrandswaard, Dordrecht, Gorinchem, Hoeksche Waard, Krimpenerwaard, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Molenlanden, Noordwijk, Vlaarding, Voorne aan Zee, Waddinxveen en Zwijndrecht.

Voor beide categorieën geldt dat de plaatsing op trede 4 het begin markeert van een intensief verbetertraject. Van de gemeenten wordt gevraagd om uiterlijk 6 weken na dagtekening van het oordeel van GS een Huisvestingsplan voor Vergunninghouders, hierna te noemen een HvV, aan te leveren. Deze plannen dienen inzicht te geven in de wijze waarop de gemeente alsnog in de taakstelling (inclusief ontstane achterstand) zal voorzien. Het HvV vraagt expliciet om een bestuurlijk commitment van het college van burgemeester en wethouders tot volledige realisatie van de taakstelling huisvesting vergunninghouders.

De per 1 januari 2025 op trede 4 geplaatste gemeenten (Leiderdorp, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude) die voldoende statushouders hebben weten te huisvesten tot 1 juli 2025 zijn namens GS gefeliciteerd met hun prestatie.

Totaalbedrag exclusief BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 6 - Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Op grond van de Huisvestingswet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de huisvesting van vergunninghouders. Indien burgemeester en wethouders geheel of gedeeltelijk nalaten uitvoering te geven aan deze verplichting kan dit na het doorlopen van de bestuurlijke interventieladder leiden tot indeplaatsstelling door de provincie. Indeplaatsstelling betekent dat de provincie voor het realiseren van de taakstelling de vereiste maatregelen zal nemen, op kosten van de gemeente. Op grond van de Gemeentewet en de Wet revitalisering generiek toezicht oefent de provincie toezicht uit op de realisering van de gemeentelijke taakstelling met betrekking tot de huisvesting van vergunninghouders. Een juridische interventie, zoals een besluit tot indeplaatsstelling, wordt voorafgegaan door een bestuurlijk traject, waarin de gemeente eerst zelf in de gelegenheid wordt gesteld om alsnog aan haar verplichtingen te voldoen. Het trede 4 besluit betreft nog geen besluit, maar een voornemen tot indeplaatsstelling. Dit voornemen wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad, op basis van Gemeentewet Artikel 124 lid 4; "Van een besluit tot indeplaatsstelling, alsmede van het voornemen tot het nemen van een dergelijk besluit, wordt mededeling gedaan in het gemeenteblad. Een afschrift van het besluit en van het voornemen wordt gezonden aan de raad."

Afhankelijk van de uitkomsten van het maatwerktraject en de voortgang per gemeente kan worden overgegaan tot een besluit tot indeplaatsstelling (trede 5). Aangezien het besluit juridische gevolgen kan hebben, zal iedere stap worden getoetst en zorgvuldig voorbereid, zodat de risico's en mogelijke gevolgen vooraf bekend zijn.

2. Voorafgaande besluitvorming

- Vaststelling van het Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht. (PZH-2024-851462422)
- Vaststelling van het Aanvullend beleidskader huisvesting vergunninghouders. (PZH-2024-0001971)
- Commissievergadering Bereikbaarheid en Wonen op 9 april 2025: toezegging om PS te informeren. (PZH-2025-874325684)

3. Proces

Na verzending van de brieven worden de betrokken gemeenten verzocht uiterlijk 6 weken na dagtekening van het besluit van GS een HvV aan te leveren dat de volgende elementen bevat:

- Concrete maatregelen en inzet om de taakstelling (inclusief achterstand) alsnog te realiseren;
- Een realistisch en tijdgebonden uitvoeringsplan;
- Verantwoordelijkheden, capaciteit en middelen;
- Verwachte resultaten en wijze van monitoring.

Het plan wordt leidend in het overleg en de ondersteuning vanuit de provincie. Indien geen toereikend plan wordt aangeleverd of onvoldoende voortgang wordt geboekt, zal GS overgaan tot plaatsing in trede 5 (besluit tot indeplaatsstelling).

Provinciale Staten worden geïnformeerd over de trede 4 brieven middels een GS-brief.

4. Participatie en rolneming

n.v.t.

5. Communicatiestrategie

Communicatie bestaat uit de schriftelijke berichtgeving aan de colleges van de reeds genoemde trede 4 gemeenten en een afschrift daarvan aan de gemeenteraden. Ook zal er een publicatiebericht worden geplaatst in het Gemeentebblad voor de gemeenten die door het besluit van 1 juli 2025 op trede 4 komen.

Daarnaast zal er en persbericht volgen n.a.v. de brief aan PS.